

ČESKÉ MEZIŘÍČÍ

povodeň

22.-23. 7. 1998

HISTORICKÁ POVODEŇ 1998

Z fotografií J. Panenky, býv. starosty obce, zpracoval V. Němeček, říjen 2020

23. 7. 1998 Letecký snímek zatopených ulic

dina, v Včeláckém Mlýně

POVODEŇ 1998

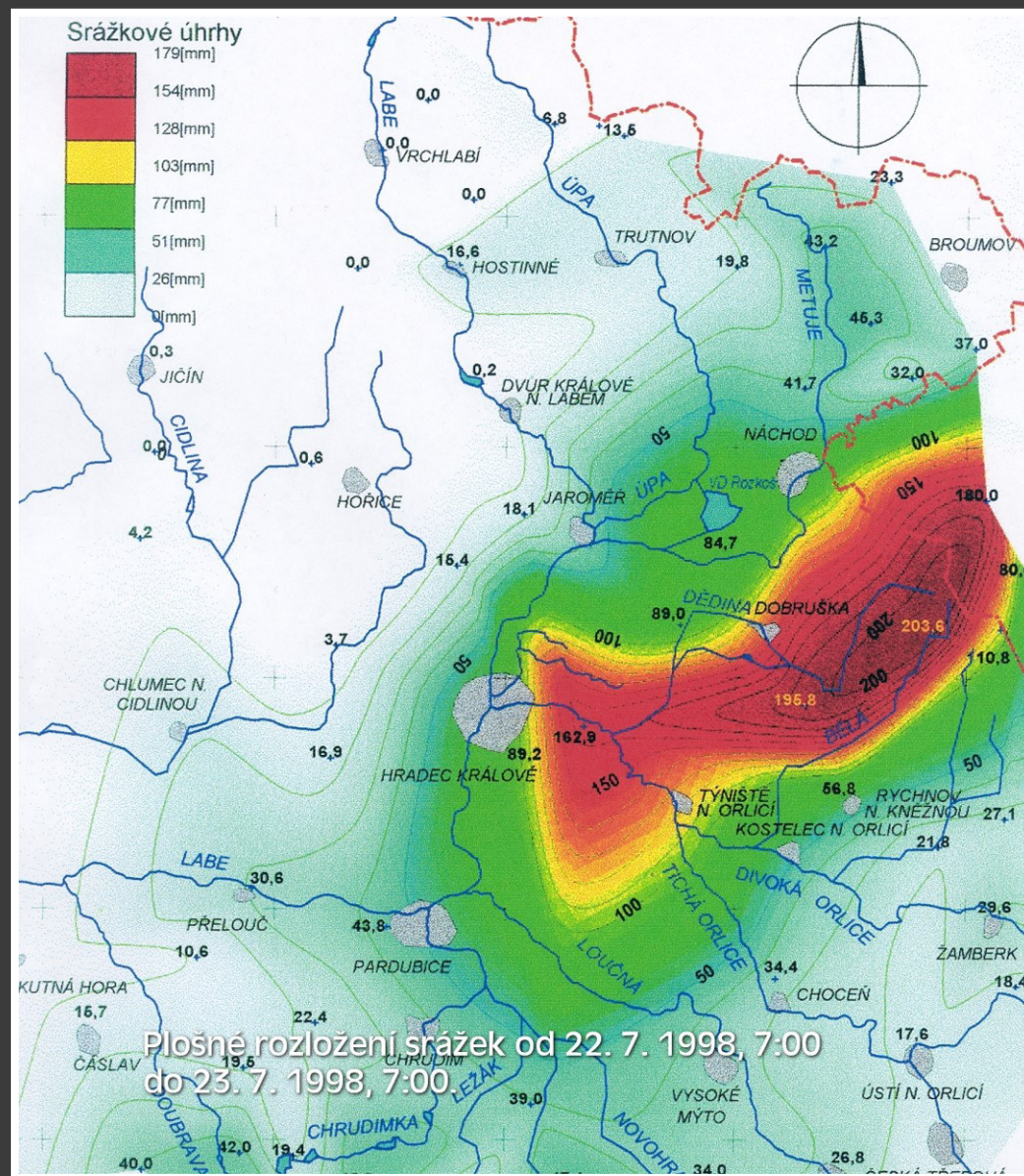
Mimořádná katastrofální povodeň v noci z 22. na 23. července 1998 postihla část severovýchodních Čech, nejvážněji zasáhla a poškodila obec Rychnovska. Příčinou vzniku této povodně byly extrémní bouřkové přívalové srážky na Orlických horách a podhůří (na ploše přibližně 20x50 km), kdy v zasažené oblasti přesáhly intenzitu tzv. „katastrofického lijavce“ s dobou trvání asi 8 hodin a dosaženým úhrnem téměř 200 l/m². Nebývalá přívalová vlna zaplavila během několika hodin 26 734 ha v 31 obcích Rychnovska, úplně zničeno bylo 31 domů a bytů, záplava se přímo či nepřímo dotkla 27 600 obyvatel. Řádění vody si vyžádalo 6 lidských životů. Ničivá vlna poškodila stovky kilometrů silnic a místních komunikací, zničeny byly desítky mostů a mostků. Velké ztráty vznikly úhynem zvířectva v domácích chovech nebo ve volné přírodě. Celková škoda povodní byla vyčíslena na 1,927 mld. Kč.

V naší obci se povodeň dotkla téměř poloviny všech domů (tj. přibližně 220), zatopeny byly ulice Osvobození, Na nádraží, Záhumská, Nad Dědinou, Fučíkova, Zahradní a velká část ulic Boženy Němcové, Jana Výravky a Nerudovy. Rozlitá voda obec rozdělila na dvě části bez možnosti projetí. I přes hlavní komunikaci se valila voda. Jediné spojení bylo dlouhou objíždkou přes Královu Lhotu, Skršice, Tošov a Mokré, a to až do doby kdy voda strhla mostek na Stavě k Mokrému. Pak již spojení nebylo možné vůbec. Zatopení obce trvalo zhruba od 7. hodiny ranní do 19. hodiny večerní, kdy hladina dosáhla historického maxima. Ve večerních hodinách začalo opět pršet, později se situace uklidnila a voda začala pozvolna klesat.

I když u nás voda příliš nebourala, poškození obce bylo značné. Byla kompletně stržena lávka přes řeku u Šolínových, další lávka u školy měla silně poškozené pilíře. Poničeny byly též místní komunikace a chodníky. Jeden rekreační domek hrozil sesutím. Hlavní škody byly však v domácnostech a rodinných domcích - promáčení zdí, zničené podlahy, zničený nábytek, poškozené el. spotřebiče apod. Toto se prakticky týkalo všech 220 domů. Obdobně tomu bylo i v budovách obce. Hlavní škody byly v budově školy v šatnách, kotelně, tělocvičně, žákovské dílně, údržbářské dílně školníka, ve třídách školní družiny, cvičné kuchyňce, školní jídelně, kuchyni, v kanceláři a skladech. Poničen byl i byt školníka a další pomocné skladové prostory školy. Všechny tyto prostory byly plně naplaveného jemného bláta. Převážná část vybavení byla promáčena a zničena. Ušetřeno nebylo ani školní hřiště, kde voda odnesla a zničila vše. Stejná situace byla i v budově obecního úřadu. Zde byla postižena veřejná knihovna, místnosti důchodců, kotlina, zasedací místnost, mandlovna prádla a sociální zařízení. Postiženy byly též prostory hasičské zbrojnice - garáže, spolková místnost, sociální zařízení a sklady. Mateřská škola měla především zničeno dopravní hřiště, skladové a sklepní prostory včetně kotelny. Z ostatního vybavení v obci byla plně zničena telefonní ústředna. Její opětné uvedení do provozu trvalo několik týdnů. Po tu dobu byla obec bez telefonního spojení, pouze OÚ byl vybaven jednou linkou a starosta mobilním telefonem. Jiné spojení neexistovalo. Obnova dodávek elektrické energie rovněž trvala několik dnů, uvádění do provozu bylo prováděno postupně. Předběžné stanovené výše škod v obci byla odhadnuta na 50 mil. Kč, z toho na majetku obce na 7 milionů Kč.

Zapsal: J. Panenka, starosta obce 1998

*Zápis starosty J. Panenky
o průběhu povodně*

Hydrometeorologická situace

Stržený most v Cháborách

Dědina v Mělnícech

Zatopený střed obce

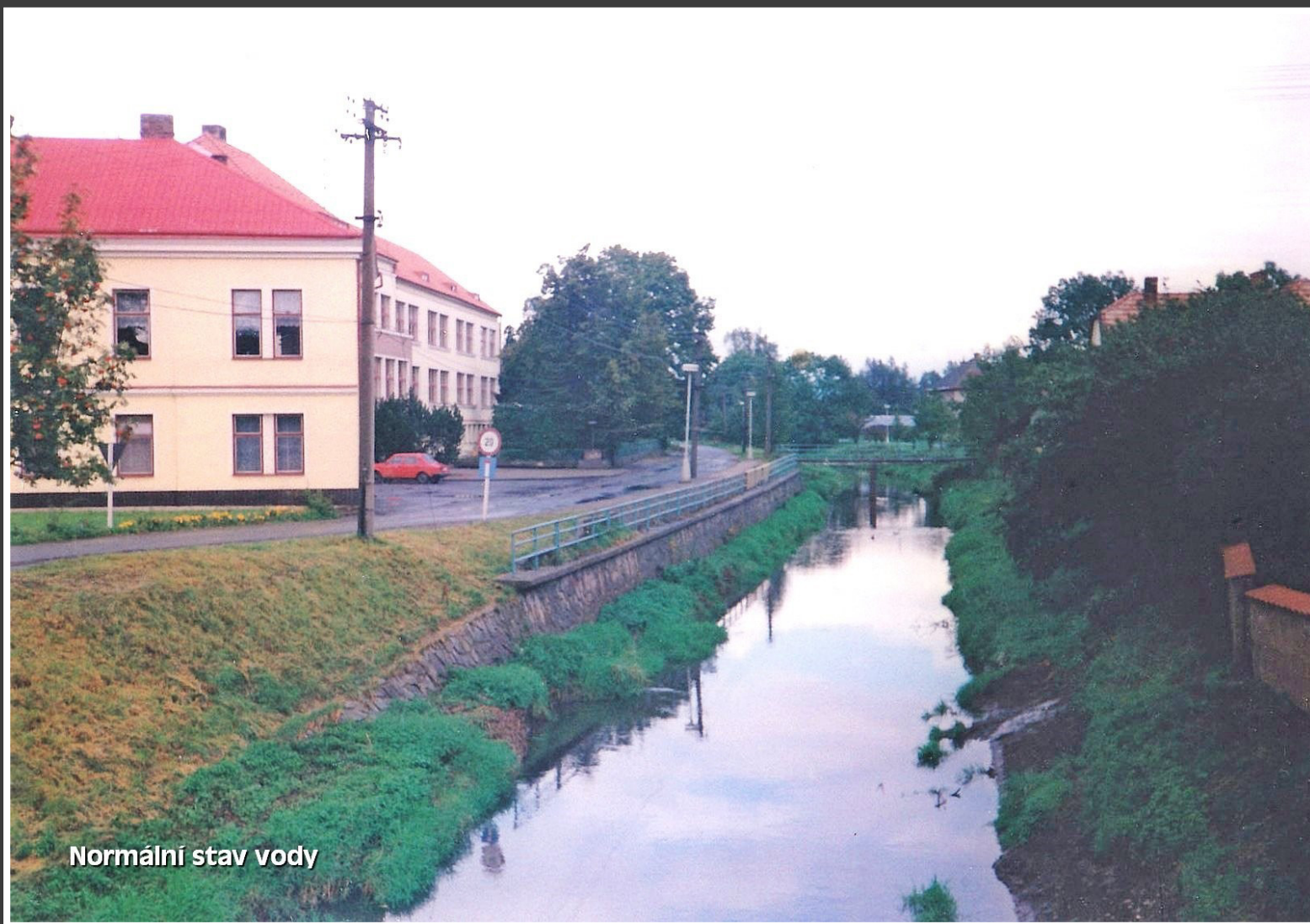
Střed obce

Průjezd u Staré hospody

Práce u lávky vedle školy

Normální stav vody

Kulminace hladiny řeky u školy

Koryto řeky k telefonní ústředně

ul. Nad Dědlinou

ul. Nad Dědínou po chvíli

Průtok Dědiny pod mostem

Most

Průtok Dědiny pod mostem

Voda tekla nejkratší cestou - bývalým korytem staré řeky

U mateřské školky

U mateřské školky

Střed obce

Kůlny na místě nynějšího
domu s pečovatelskou službou

Parkoviště u pošty

Nyní je zde dětské hřiště a DPS

Pohled od lékárny

Před OÚ u Lípy svobody

Křižovatka a kostel byly na suchu...

Střed obce

Voda zatopila i přízemí OÚ

Zatopené vývěsky před OÚ

Na rynku

Hasičská záchranná technika

Suché místo v rynku

Střed obce

Zatopená ul. Záhumenská

Začátek ul. Jul Fučíka u Loukotových

U Svobodových v ul. Jul. Fučíka

ul. Julia Fučíka - křižovatka

Před Vrboušťákem

U Vrboušťáku

Hořejší konec

Horejší konec

Hořejší konec

Pohled z kostela

Pohled z kostela

Kousek u mostu zůstal suchý

křižovatka ul. Nerudova a Jul. Fučíka

ul. Na Nábřeží, Rejchtovo/Rezkovo

ul. Na Nábřeží u Kaněrových

Ulice Na Nábřeží u Němečkových

Ulice Na Nábřeží

23 7 '98

Voda na křižovatce v ulici Na Nábřeží

Řeka a ul. Jul. Fučíka z mostu u Zohornových

Stržená lávka u Šolínových

Pohled na lávku u Očenáškových (pod Kínclovou hospodou)

Pohled na lávku u Očenáškových (pod Kínclovou hospodou)

Pohled z Otčenáškovy lávky proti proudu

Lávka u Otčenáškových

Lávka u Otčenáškových

Ulice Na Nábřeží

Hazarděří v rozvodněném toku

Most u ZEMSPOLu

Most u ZEMSPOLu

Pohled z mostu u Zemspolu proti proudu

Cesta z Pohorí k cukrovaru

Jalový potok ze silnice Vranov-Mokré

Potok Haťák na křižovatce silnic Vranov-Tošov

Komunikace ke škole

Tělocvična Základní školy

Školní dílny

Kotelna ZŠ

Chodba na OÚ

Obecní úřad - zasedací místnost

Záplavové území z ÚP

Vyhodnocení rozsahu záplavového území v Českém Mezířích: Q_{10} Q_{20} Q_{50} Q_{100}

Dvacet let po ničivé povodni na Rychnovsku získala zelenou stavba poldru

6. června 2018 9:35

Zdroj: https://hradec.idnes.cz/uzemni-rozhodnuti-sucha-poldr-dobruska-melcany-dedina-plq-/hradec-zpravv.aspx?c=A180606_406880_hradec-zpravv_the

Suchý poldr v Měčanech na Rychnovsku na říčce Dědině získal územní rozhodnutí. Za necelé dva měsíce to přitom bude již 20 let, co při ničivé povodni v podhůří Orlických hor zemřelo sedm lidí a účty škod vylétly na téměř dvě miliardy korun. Stavbu dlouhé roky brzdily dohady ochranářů s Povodím Labe.

Výpust poldru bude průchodná pro migraci ryb. | foto: Povodí Labe

Vodohospodáři se s ochránci přírody dohodli už před rokem. Podle informací redakce MF DNES už bylo na spadnutí podání podnětu pro nečinnost, avšak stavební úřad v Dobrušce se nakonec se vším vypořádal a vydal územní rozhodnutí, proti kterému ještě existuje možnost odvolání.

Očekává se, že ho podají někteří vlastníci půdy, avšak určitě to prý již nebude nikdo z řad ochránců přírody.

„Nevidím důvod, proč by se někdo z nás odvolával. Navrhovanou podobu suchého poldru jsme akceptovali jako společenský kompromis. Řádu let jsme se pokoušeli přimět Povodí Labe, aby se předělalo výpustní zařízení a bylo tak migračně průchodné pro ryby a zároveň co nejšetnější k životnímu prostředí. Povodí Labe se tomu sice dlouho bránilo, ale nakonec se to i díky personálním změnám podařilo. Každopádně se dalo ušetřit tak 10 let příprav a dohadů. Tehdy však nebyli na Povodí lidé, kteří by byli ochotni jednat o kompromisu,“ říká krajský zastupitel, krajinný ekolog Martin Hanousek.

„Zohlednili jsme doporučení a upravili technické řešení tak, aby odpovídalo připomínkám. Inspirovali jsme se u bavorských kolegů u poldrů Gorisried a Dirlewang,“ upozorňuje investiční ředitel Povodí Labe Petr Martinek.

Nadšení naopak krotí například Zdeněk Krafka. Starosta Pohoří si sice může oddechnout, že poldr pomůže při přivalových deštích, avšak nebude řešit opačný problém, tedy sucho.

„Územní rozhodnutí na suchý poldr opravdu nevnímám jako vítězství. Tím by byla plnohodnotná nádrž, která by pomáhala v období sucha. Je mi z toho smutno, navíc nejsou zahájeny výkupy pozemků, takže můžeme počítat s dalším prodloužením. To opravdu nikdo nemůže bouchnout pěsti do stolu a prosadit řešení, které bude řešit povodně a současně i potřebu zadržovat vodu? Vzpomeňte si, až to v době nouze opravdu bude potřeba,“ varuje starosta Pohoří.

Nejdříve však bude nutné překonat záležitost, která trápi dlouhou řadu jiných staveb: výkupy půdy. Kvůli poldru je potřeba získat 96 pozemků o výměře 97 tisíc metrů čtverečních, u dalších 187 pozemků bude nutné uzavřít smlouvy o zřízení věcného břemene kvůli rozlivu.

Stavět se začne za dva roky

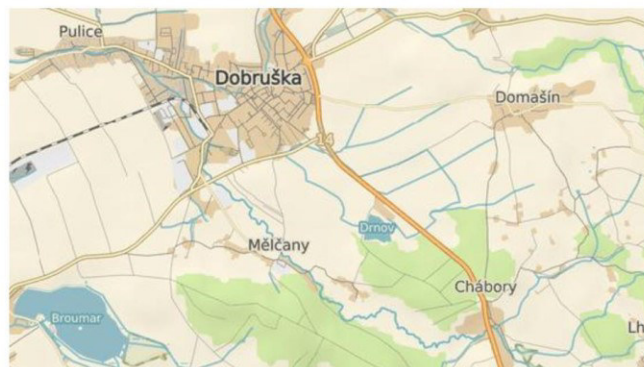
„Naši snahou bude získat vlastnická či jiná práva k dotčeným pozemkům co nejdříve, ale připouštíme, že v některých případech může být majetkoprávní vypořádání ovlivněno individuálními nesouhlasy vlastníků pozemků, případně komplikacemi v dohledání vlastníků,“ konstatuje mluvčí Povodí Labe Hana Bendová.

Na druhou stranu se podle Mariána Šebesty, generálního ředitele Povodí Labe, pro vlastníky půdy připravují zajímavé ceny.

„Rozhodli jsme se, že se s majiteli budeme vypořádávat až poté, co nabude právní moci územní rozhodnutí, kdy se pozemky stanou stavebními s vyšší cenou. Se všemi vlastníky jsme to již projednávali a řekl bych, že velká většina s tím předběžně souhlasila. I tak ale předpokládám, že tam budou dva tři pozemky, které budeme muset vyvlastnit,“ uvádí Šebesta.

Stavbu suchého poldru lze podle Povodí Labe zahájit asi dva roky po nabytí právní moci územního rozhodnutí, nejdříve tedy ve druhé polovině roku 2020.

„Předpokládáme, že samotná výstavba potrvá asi tak tři roky,“ uvádí Bendová.

Hanousek se dokonce domnívá, že mělnický polder bude lepší než učebnicový příklad v Bavorsku: „Na ČVUT existuje model, na kterém si ověřili, že to bude fungovat. Umím si představit ochranný ještě účinnější řešení, ale podle mě v celé republice není nic lepšího. Myslím si, že tu vznikne stavba, na které se projektanti budou učit a jež se může stát ukázkovým řešením citlivým k přírodě.“

Již od roku 2001 se v Mělníci připravovala nádrž, postupně se však přišlo na to, že vhodnější bude stavba suchého poldru. Ten bude údajně schopen zachytit přes tři miliony kubiků vody, zatopená plocha má při maximální kapacitě zabrat asi 55 hektarů.

Podle Hanouska by dalším logickým krokem po vybudování poldru měla být realizace přírodních blízkých opatření v povodí říčky Dědiny. Říčka a vodní ekosystém trpí regulací toku, který se zhusta změnil v betonové koryto.

„To, že se navrhovaná opatření nezpracovala do zásad územního rozvoje, považuji za fatální a hloupou chybu. Tato realizace nebude mít tak silný protipovodňový efekt, zato zvýší odolnost proti suchu,“ dodává Hanousek.

Autor: [Petr Záleský](#)

**DOSUD SE NIC NEZMĚNILO,
OBEC BYLA JIŽ NĚKOLIKRÁT
OHROŽENA POVODNĚMI...**

2010

2011

- K o n e c -